

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Andere Gonzalez Benedikto

*Getxo, Bizkaia
(1988)*

Aurkibidea

Biografia

Barakaldon jaio zen 1988ko apirilaren 27an, baina Algortakoa da. Duela urte bi inguru Ean bizi da. Zugaztietakoa du aita (La Arboleda) eta bilbotarra ama. Bi senide izan dira etxean, eta Andere da bietan zaharrena. “Arte Ederrak” ikasketak egin zituen, eta “Multimedia eta Komunikazioa”n espezializatu. Musika ikasketak ere egin da eta egun DBHko irakasle moduan dihardu beharrean. Koadrilako Garazi Lopez de Uralderekin elkarriketatu genuen eta euskara kanpainak, Getxoko hizkuntza errealitatea, hezkuntza, irakurzaletasuna, telebista saioak eta beste hainbat kontu izan genituen mintzagai.

Zintak

GTX-007

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarriketatzailerak(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2014-10-21
- **Iraupena:** 100 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

Pasarteak

1. Algorta, orokorrean, erdalduna

- **Erref:** GTX-007/005
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:03:48. **Bukatu:** 00:07:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Algortan ez da ia baserririk geratzen eta kaletarrak dira Andere eta Garazi. Algorta erdalduntzat jotzen dute, orokorrean, euskaraz bizitzeko aukera ematen duten gunek badiren arren. Amorrutik bidez bizi dituzte hizkuntza

errealitate horretan sortzen diren hainbat egoera. Hala ere, azken urteetan jendearen aldetik jarrera hobea sumatu dute euskararekiko.

2. Euskara sustatzeko kanpainak

- **Erref:** GTX-007/006
- **Iraupena:** 0:04:18. **Hasi:** 00:07:08. **Bukatu:** 00:11:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Garazi euskara teknikari aritzen da lanean, eta euskara sustatzeko kanpainei buruzko iritzia ematen du. Gazteengana heltzea kostatzen zaie gehien. Andere DBHko irakaslea da, eta nerabeen euskararekiko jarrerari buruz mintzo da.

Transkripzioa

- Gañera lanean ari zarete pixkat euskalduntze prozesu horiei begira oso sensibleak diran bi eremutan, ez? Bata ikastetxe batean, hezkuntzan eta zu euskal teknikari gisa. Garazi, nola bizi ditzuzu? Ze iritzi duzu? Nola ikusten duzu kanpaina, euskararen aldeko kanpaina hoiek guztiak? eta ze zuri tokatu zaizu hoiek diseinatzea ere eta.

- Ba batzutan nik uste, apur bat motz geratzen garela ze ez gara publiko guztira heltzen ta adibidez, badaukagu adin tarte bat, ez dakit, justo gazte muga hori, hamazortzi edo eskolatik kanpo dauzenak ta hogeta hamar-hogeta hamabost urtera arte hor apur bat flojo. Baiña egia da, berba-lagunen perfilla hogeta hamabost urtetik gorakoa dela. Oin, justo igez gazte gehiago bildu ziren, ba poteoan edo holan engantsatzen dozuz, baiña oro har, hegeta hamabost urtetik gorakoak, emakumeak gehien bat, ta ordun ez dakigu. Hori da elkarteetan izan dogun arazo bat urtetan bebai, nola heldu eremu horretara.

- Hain justu, Anderek bizi duen eremu hori, ez, izan daiteke, ezta?

- Ba bai, bai, nerabezaroa justo nire tarte da, kontrolatzen dodan tarte. Bai, nik Leioan iten dot lan. Eta egia da, justo Leioako ikastola honetan, leku ezta bakarrik Leioako jentea etorten, Albotako jende asko dator, Gatike berbai, ta ordun bai ikusten da etxetik edo baserri inguru horretan bizi dizenak, edo rural parte horretan bizi dizenak. Askok etxetik badakarre gero euren artean euskera zaintzen dabela, eta ikastolan batez be euren artean. Baiña oso erdalduna da. Nerabezaro puntu hori, egunero gabiz euren atzetik "euskeraz mesedez" "euskeraz mesedez". Azkenean, sartze eutze hametik ta evidentemente, eurentzako da... ta listo. Bai, bai egie da nerabezaro horretan, azkenean edo atzetik zauz edo egunerokotasunien eztabil lez erabiltzen etxean, ez dute erabiltzen; ikastola bakarrik da eremu bakarra. Bakarrik, azkenean, edo gogo hori sartzen jake eurei bebai, ez, euskera hori defendatzeko edo...

- Askotan, nik uste erlazionatzen dabela hizkuntza eskolagaz. Orduan esaten dabe "eskolatik kanpo ez dot euskararik egingo". Ta aisialdian be egia da ez dakit Getxon, adibidez, geroz eta aukera gehiago dago ba aisialdian euskaraz egiteko. Zeozer, baiña orokorrean; ba umeak, ba kirola, ba futbol taldeak, etab. Ba guk bai daukagula proiektu bat, hitzarmen kontu batzuekin eta euskara sustatzeko. Batez ere, umeekin edo umeei zuzendutako ekintzetan baiña askotan ez dia betetzen, begirale euskaldunak, entrenatzaile euskaldunak; ba hor bebai jendearen prestutasuna behar da ta jarrera positiboa. Ta askotan, pertsonaren menpe

dao.

- Nik hezkuntzan, nik hor hezkuntzan bai ikusi dotena izan da, igual LH-tik datozenak, euren artean euskaraz iten dabe dana eta oso errez harremanak. Eta, ikusteot, bai patio, bai klase, bai... Ez zara atzetik egon biher gogoratzen: "txo, ikastolan zauz". Saiatu ez, baiña heltzen diez DBH bat ondo, bi bueno... DBH hiru-lau desastre! Normalean, izaten da eta berdintzo igual, hasikeratik hasi diez euskaraz eta harreman guztiek dakeze DBH hiru-lau heltzen diz adin tarte horretara, ta ez dakit, ba igual egie da be bai kanpoko jende gehiau ezagutzen debela,ez? Igual amistade gehiau iten dabez beste kuadrilla batzukaz, beste eskola batzutako jendeagaz. Orduen be igual, horrek harreman ingo dau, eragin ingo dau horretan, eztakit.

- Nik adibidez, haur hezkuntza ikusi dudana da praktiketan ta nabaritzen dala pillo bat haien ama-hizkuntza zein dan, baiña hor bai igartzen da euskaraz komunikatzen direnak, bestiek daukie griña hizkuntza ikasteko ta, jolasen bitartez ta lortzen da asko ta lehen hezkuntza garatzen da hori. Gero ya, ez dakit ze gertatzen dan.

3. Garazi eta Andere nerabeak

- **Erref:** GTX-007/007
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:11:26. **Bukatu:** 00:14:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Garazi eta Andere nerabeak zirenean gaztelerarako joera handia zuten. Nerabeak zireneko garaia begira jarri dira.

4. Euskararekiko kontzientziazioa eta sentsibilizazioa

- **Erref:** GTX-007/008
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:14:54. **Bukatu:** 00:17:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Kontzientziazio eta sentsibilizazio lana ikusten dute Garazik eta Anderek euren egungo euskaldun izaeraren atzean, baina baita jendarte euskaldunak eurengan eragindako sedukzio moduko bat eta koherente izan beharra ere.

5. Euskara eta eskola

- **Erref:** GTX-007/009
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:17:23. **Bukatu:** 00:19:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Haur, nerabe eta gazte askok ikasketekin edo eskolarekin lotzen dute euskara. Lotura hori positiboa edo negatiboa ote den eztabaidan dabiltz Garazi eta Andere.

6. Egizu Euskara Elkartea

- **Erref:** GTX-007/011
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:25:04. **Bukatu:** 00:27:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Garazik "Egizu Euskara Elkartea"n egiten duten lanaren berri ematen du. Hogeita hamar urtetik gorako herritarrengana heltzen dira gehienbat, eta euskarari esker egiten dute elkarren arteko harremana askok.</p>

7. Kuadrillan, gehienetan, gazteleraz

- **Erref:** GTX-007/013
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:28:58. **Bukatu:** 00:30:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

<p>Ikastolan eta institutuan ibilitako bi talde elkartuta eratu zuten egun kuadrilla dutena, eta gaztelera nagusitu ohi da talde handian daudenean.</p>

8. Esamolde eta irainak, gazteleraz

- **Erref:** GTX-007/014
- **Iraupena:** 0:04:09. **Hasi:** 00:30:39. **Bukatu:** 00:34:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Anderek dio esamoldeak, lokuzioak, irainak eta halako gehienak gazteleraz sumatzen dituela bere inguruan, bai Algortan, eta baita Eako lagunartean ere. Garazik dio hizkuntzaren erregistro informala ez dela eskolan behar adina lantzen. Anderek ez du garbi ikusten. Hizkuntzaren alderdi informal hori euskalduntzeko balizko moduez dihardute.

9. Kanpaia jo

- **Erref:** GTX-007/015
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:34:48. **Bukatu:** 00:36:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Anderek ikasleekin egindako irteera batean gertatutakoek badute zerikusia hizkera informalarekin.

10. Hizkuntza ohitura aldatzea ez da erraza

- **Erref:** GTX-007/017
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:37:43. **Bukatu:** 00:40:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Ingurune hurbileko zein zabaleko harremanak hizkuntza jakinei lotuta izaten ditugu, eta ez da erraza hizkuntza ohitura horiek aldatzea.

11. Laneko harremanak euskaraz

- **Erref:** GTX-007/018
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:40:16. **Bukatu:** 00:43:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Garazik eta Anderek euskaraz egiten dute lankideekin, bai lanean aritzeko garaian, baina baita aisialdi eta atsedean unetan ere.

12. Osasun etxera telefonoz hots egin

- **Erref:** GTX-007/020
- **Iraupena:** 0:02:52. **Hasi:** 00:45:12. **Bukatu:** 00:48:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Anderek osasun etxera deitu zuen behin, eta administrariarekin euskaraz elkar ulertu ezinik ari zela ikusita, gazteleraz hastea beste erremediorik ez zitzaion geratu.

13. Euskaraz ez dakienak euskararekiko interesa azaltzen duenean

- **Erref:** GTX-007/021
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:48:04. **Bukatu:** 00:50:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Euskararekiko interesa azaldu izan dien jendearekin topo egin izan dutenean sentitu izan duten poza azaltzen dute Garazik eta Anderek.

14. Euskaldunaren itxura

- **Erref:** GTX-007/023
- **Iraupena:** 0:04:16. **Hasi:** 00:52:59. **Bukatu:** 00:57:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Batzuetan itxuragatik egiten diogu jendeari erdaraz edo euskaraz; jazkeragatik, orrazkeragatik ... Bestetik, udalekuetan hezitzaile ari zela, euskaraz egiteagatik erantzun txarra eman zion 7 urteko haurarena kontatzen du Garazik.

15. Euskarak interneten presentzia izatea inportantea da

- **Erref:** GTX-007/025
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:57:44. **Bukatu:** 00:59:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Gazteek harreman gehienak sare sozialetatik egiten omen dituzte. Garazi eta Andereren ustez, ordea, sare sozialetan helduek gazteek baino gehiago egiten dute euskaraz.

16. Telebista, irratia eta sare sozialak

- **Erref:** GTX-007/026
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:59:40. **Bukatu:** 01:01:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

<p>Andereren ustez oso ongi egituratuta dago zenbait irrati eta telebista saiok egiten duen IKTen erabilera ikus-entzuleen partehartzea sustatzeko. Oso bestelako kontua da, ordea, saio horietako zenbaiten edukiekin eta zabaltzen dituzten ereduekin ados egotea.</p>

17. "gu ta gutarrak" telebista saioa

- **Erref:** GTX-007/028

- **Iraupena:** 0:04:35. **Hasi:** 01:01:59. **Bukatu:** 01:06:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Andere eta Garazi ez daude ados zenbait telebista saiotan sexuaren eta harremanen gaia lantzen den moduarekin.</p>

18. "Son Goku", "Doraemon" eta beste

- **Erref:** GTX-007/029
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 01:06:34. **Bukatu:** 01:09:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Dragoi bola eta Doraemon marrazki bizidunen oroitzapen ona dute. Hizkuntza aldetik egoki askoak juzkatzen dituzte; ez, ordea, transmititzen dituzten baloreen aldetik, Doraemonen kasuan, behinik behin.

19. Gazteleraz irakurri, euskaraz baino gehiago

- **Erref:** GTX-007/030
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 01:09:21. **Bukatu:** 01:11:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Anderek, euskaraz baino, gazteleraz irakurtzeko ohitura handiagoa du. Hala ere, euskaraz idatzitako liburuak ere gustura irakurri ohi ditu, baldin eta itzulpenak ez badira.

20. Itzulpena ala jatorrizkoa?

- **Erref:** GTX-007/032
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 01:14:57. **Bukatu:** 01:18:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Hainbat libururen euskarazko itzulpenak alde batera lagatakoak dira Garazi eta Andere. Hala ere, ohartu dira, gazteleraz irakurtzen dituzten asko eta asko itzulpenak direla baita ere, eta horiek alboratzeko joerarik ez dute.

21. Irakurzaletasunaren sustapena eskolan

- **Erref:** GTX-007/033

- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 01:18:42. **Bukatu:** 01:20:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Garazik eta Anderek diote lan asko dagoela egiteko oraindik eskoletan irakurzaletasunaren sustapenari dagokionean. Anderek zenbait jarduera aipatzen ditu, lanean aritzen den eskolan praktikan jartzen dituztenak.

22. Zer eskain dezake irakurzaletasunak?

- **Erref:** GTX-007/035
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 01:21:17. **Bukatu:** 01:22:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Irakurzaletasunak ongi pasatzea dakar, irudimena lantzea, eta pertsona barrez lehertzen jartzetik, hunkituta negar eginarazteraino eraman dezake.

23. Book trailer lehiaketa eta "Nahiago nuke mutila banintz" liburua

- **Erref:** GTX-007/037
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 01:22:37. **Bukatu:** 01:26:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Irakurketa gauza intimoa ote den galdetuta, Anderek dio ez duela zertan beti hala izan behar. Irakurzaletasuna sustatzeko ikasleak ahoz gora irakurtzen jartzen ditu berak sarritan. Bestalde, "book trailer" bat zer den azaltzen du. Elkarriketa egin genuen garaian, Andere David Duranek idatzi eta Gerardo Markuletak itzulitako "Nahiago nuke mutila banintz" liburua ari zen ikasleekin irakurtzen.

24. Liburu batek gatibatuta

- **Erref:** GTX-007/038
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 01:26:04. **Bukatu:** 01:27:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Libururen batek sekula beste eginbehar batzuk baztertzea erabakitzeraino gatibatu izan dituen galdetuta, baietz diote Anderek eta Garazik.

25. Jatorrizko filma azpitituludunak

- **Erref:** GTX-007/039
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 01:27:21. **Bukatu:** 01:29:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

<p>Andere eta Garazi telebistan jatorrizko filma azpititulatuak eskaintzearen alde daude.</p>

26. Euskal giroa zein herritan

- **Erref:** GTX-007/042
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 01:33:30. **Bukatu:** 01:34:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Algortatik mugitzen hasiz gero, inguruko zein zein herritan topatu daitekeen giro euskaldunik.

27. Euskalkiak eta elkar ulertzeari buruz

- **Erref:** GTX-007/043
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 01:34:14. **Bukatu:** 01:38:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Normalean ez dute beste euskaldunekin elkar ulertzeko arazorik izaten, baina muturreko kasuetara joz gero, arazoak izan litezkeela diote. Hala ere, komunikazioa biren kontua da, eta euskalkiak euskalki, elkar ulertzeko borondaterik baldin bada, tokian tokiko hizkerak ez dira muga, muturrekoak izanik ere.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com